

Tuần: 07

Tiết :13

## **CHỦ ĐỀ 2: NHIỆM SẮC THỂ**

### **BÀI 11 PHÁT SINH GIAO TỬ VÀ THỤ TINH**

#### **I. Tìm hiểu nhận biết kiến thức mới**

- HS quan sát H 11, nghiên cứu thông tin SGK trả lời câu hỏi
  - ? Trình bày quá trình phát sinh giao tử đực và cái ?
  - ? Nêu những điểm giống và khác nhau cơ bản của 2 quá trình phát sinh giao tử đực và cái.
- HS nghiên cứu thông tin SGK trả lời câu hỏi:
  - ? Nêu khái niệm thụ tinh
  - ? Bản chất của quá trình thụ tinh
  - ? Nêu ý nghĩa của giảm phân và thụ tinh về các mặt di truyền, biến dị và thực tiễn.

#### **II. Nội dung bài mới:**

##### **1. Sự phát sinh giao tử**

Giống nhau:

- + Các TB mầm (noãn nguyên bào, tinh nguyên bào) đều thực hiện nguyên phân liên tiếp nhiều lần
- + Noãn bào bậc một và tinh bào bậc một đều thực hiện giảm phân để tạo ra giao tử

| * Khác nhau:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Phát sinh giao tử cái</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- Noãn bào bậc 1 qua giảm phân I cho thể cực thứ nhất (kích thước nhỏ) và noãn bào bậc 2 (kích thước lớn)</li><li>- Noãn bào bậc 2 qua giảm phân II cho thể cực thứ 2 (kích thước nhỏ) và một tế bào trứng (kích thước lớn)</li><li>- Kết quả: Mỗi noãn bào bậc 1 qua giảm phân cho 2 thể cực và một TB trứng</li></ul> | <b>Phát sinh giao tử đực</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- Tinh bào bậc 1 qua giảm phân I cho 2 tinh bào bậc 2</li><li>- Mỗi tinh bào bậc 2 qua giảm phân II cho 2 tinh tử, các tinh tử phát sinh thành tinh trùng.</li><li>- Từ tinh bào bậc 1 qua giảm phân cho 4 tinh tử phát sinh thành tinh trùng.</li></ul> |

##### **2. Thụ tinh**

- Thụ tinh là sự kết hợp ngẫu nhiên giữa một giao tử đực và 1 giao tử cái
- Bản chất là sự kết hợp của 2 bộ nhân đơn bội tạo ra bộ nhân lưỡng bội ở hợp tử.

##### **3. Ý nghĩa của giảm phân và thụ tinh**

- + Duy trì ổn định bộ NST đặc trưng qua các thế hệ cơ thể.
- + Tạo nguồn biến dị tổ hợp cho chọn giống và tiến hoá.

### III. Dặn dò :

- HS đọc kết luận cuối bài trong SGK
- Làm bài tập 1, 2, 3, 4, 5 SGK trang 36 và học bài
- Xem trước Chủ đề 2: Bài : Cơ chế xác định giới tính
- HS chép phần II nội dung bài mới vào vở học
- HS cùng Gv sẽ học qua zoom, trang web trường, in ra gửi hs thông qua điều phối

Tuần 7 Tiết 14

## CHỦ ĐỀ 2: NHIỄM SẮC THỂ CƠ CHẾ XÁC ĐỊNH GIỚI TÍNH

### I. Tìm hiểu nhận biết kiến thức mới

- HS quan sát H 8.2 bộ NST ruồi giấm nêu những điểm giống và khác nhau ở bộ NST ruồi giấm đực và cái
  - HS quan sát H 12.1 cặp NST nào là NST giới tính
  - NST giới tính có ở TB nào ?
  - So sánh điểm khác nhau giữa NST thường và NST giới tính ?
  - ? Có mấy loại trứng và tinh trùng được tạo ra qua giảm phân
  - ? Sự thụ tinh giữa trứng và tinh trùng nào tạo ra hợp tử phát triển thành con trai hay con gái
  - ? Vì sao tỉ lệ con trai và con gái sinh ra  $\sim 1 : 1$  ?
  - ? Tỉ lệ này đúng trong điều kiện nào ?
  - ? Sinh con trai hay gái do người mẹ đúng không ?
  - HS nghiên cứu thông tin SGK, nêu những yếu tố ảnh hưởng đến sự phân hoá giới tính ?
- Sự hiểu biết về cơ chế xác định giới tính có ý nghĩa như thế nào trong sản xuất?

### II. Nội dung bài mới:

#### 1. Nhiễm sắc thể giới tính

- Ở TB lưỡng bội:
- + có các cặp NST thường (A)
- + 1 cặp NST giới tính:
  - Tương đồng XX
  - Không tương đồng XY
- NST giới tính mang gen qui định:
- + Tính đực cái
- + Tính trạng liên quan giới tính

#### 2. Cơ chế NST xác định giới tính:

- Cơ chế NST xác định giới tính ở người :

P. (44A+XX) x (44A+XY)

$\begin{array}{c} \downarrow 22A+X \\ G_p \quad 22A+X \quad \downarrow 22A+Y \\ F_1: (44A+XX) \text{ (gái)} \\ (44A+XY) \text{ (trai)} \end{array}$

- Tỷ lệ Đực/ cái xấp xỉ 1/1 ở đa số các loài.

- Sự phân li của cặp NST giới tính trong quá trình phát sinh giao tử và tổ hợp lại trong thụ tinh là cơ chế xác định giới tính

### 3. Các yếu tố ảnh hưởng đến sự phân hoá giới tính

- Ảnh hưởng của môi trường trong: do rối loạn tiết hooc môn sinh dục biến đổi giới tính

- Ảnh hưởng của môi trường ngoài: nhiệt độ, nồng độ CO<sub>2</sub> ; ánh sáng

- Ý nghĩa: Chủ động điều chỉnh tỉ lệ đực, cái phù hợp với mục đích sản xuất

### III. Dặn dò :

- HS đọc kết luận cuối bài trong SGK

- Làm bài tập 1, 2, 3, 4, 5 sgk trang 41 và học bài

- Sự khác nhau giữa NST thường và NST giới tính

- Quan niệm cho rằng sinh con trai hay con gái là do phụ nữ có đúng không?

- Giải thích bằng cơ chế sinh con trai con gái ở người.

- Trong thực tế chăn nuôi người ta còn có thể điều chỉnh tỉ lệ đực, cái bằng những cách nào?

- Cấu trúc dân số tỉ lệ nam:nữ xấp xỉ bằng nhau vì:

- Xem trước Chủ đề 3: Bài 2: Lai một cặp tính trạng

- HS chép phần II nội dung bài mới vào vở học

- HS cùng Gv sẽ học qua zoom, trang web trường, in ra gửi hs thông qua điều phối